

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11Vyd/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7625202266
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2025:7625202266.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v konaní začatom na návrh navrhovateľov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX E., 2/ F. B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. I. XXXX/X, XXX XX J. a 3/ E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX A., všetci právne zastúpení advokátom JUDr. Radoslavom Sotákom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie Slobody 7, 071 01 Michalovce, IČO: 35 550 104, proti vlastníkom zapísaným na liste vlastníctva: X/ L. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, XXX XX M., 2/ F. F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, XXX XX O., 3/ Mestu Spišská Nová Ves, so sídlom Radničné námestie 7, 052 70 Spišská Nová Ves, IČO: 00 329 614, správcovi lesného pozemku 4/ Lesom Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Bratislava, IČO: 36 038 351 a 5/ Slovenskému pozemkovému fondu, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o návrhu na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

- I. Návrh na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Spišská Nová Ves dňa 29.05.2025 sa navrhovatelia domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd potvrdil, že navrhovateľ 1 v podiele 1/3, navrhovateľka 2 v podiele 1/3, navrhovateľka 3 v podiele 1/3, dňa 13.04.2020 nadobudli vlastnícke právo vydržaním k nehnuteľnosti - k novovytvorenej CKN parcele č. XXX o výmere 667m², druh: zastavaná plocha a nádvorie, okres C. I. P., obec E., k.ú. E., na základe geometrického plánu č. 67/2024 spoločnosti GEOETICS plus s.r.o., so sídlom Hanojská 2543/1Košce-Ťahanovce 040 13, IČO: 55960758, úradne overenom pod č. 734/2024.

2. Uviedli, že sú vedení ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. E., okres C. I. P., obec E. a to rodinného domu so súpisným číslom XXX postavenom na parcele reg" C" s parcelným číslom XXX a to navrhovateľ 1 pod B3 v podiel 1/3 z celku, navrhovateľka 2 pod B1 v podiele 1/3 z celku a navrhovateľka 3 pod B2 v podiele 1/3 z celku. K tejto parcele XXX o výmere 667m² nie je založený list vlastníctva a zodpovedajú jej nižšie uvedené EKN parcely XXXXX/X (vedená na LV č. XXXX, k.ú. E.) a XXXXX/XXX (vedená na LV č. XXXX, k.ú. E.). Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu účastníčok v 1. a v 2. rade, tak k vyššie uvedenej parcele EKN č. XXXXX/X o výmere 529 m² - trvalý trávny porast, zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. E., okres C. I. P., obec E., je vedená označená účastníčka v 1. rade ako podielová spoluvlastníčka pod B1 v podiele 1/4, pod B4 v podiele 1/4 z celku a označená účastníčka v 2. rade je vedená ako podielová spoluvlastníčka pod B2 v podiele 1/2 z celku. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu označeného účastníka v 3. rade, tak tento je zas výlučným vlastníkom vyššie uvedenej parcely EKN č. XXXXX/XXX o výmere 138 m² - trvalý trávny porast zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. E., okres C. I. P., obec E.. V ďalšom ohľadne účastníctva v konaní citovali ust. § 359c odsek 2 C.m.p.

s tým, že pasívna legitimácia označených účastníkov v 3. a 4. rade (podľa názoru súdu v 4. a v 5. rade) je tak daná podľa predmetného ustanovenia CMP.

3. K samotnému skutkovému stavu uviedli, že na parcele s parc. číslom XXX zapísanej na LV č. XXX, k.ú. E., je teda postavený rodinný dom, ktorého sú oni spoluvlastníkmi a táto parcela č. XXX zodpovedá z časti vyššie uvedenej parcele EKN č. XXXXX/X o výmere 529 m² zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. E., kde sú vedené označené účastníčky v 1. rade a v 2. rade ako podielové spoluvlastníčky a z časti vyššie uvedenej EKN parcele XXXXX/XXX o výmere 138 m² zapísanej na LV č. XXXX. Tieto E-KN parcely teda zodpovedajú novovytvorenej CKN parcele č. XXX o výmere 667 m², druh: zastavaná plocha a nádvorie, na základe geometrického plánu č. 67/2024 spoločnosti GEOETICS plus s.r.o., úradne overenom pod č. 734/2024. V skutočnosti danú novovytvorenú CKN parcelu XXX z parcely EKN XXXXX/X ako aj XXXXX/XXX neužívajú označení účastníci v 1. až v 3. rade, ale užívajú ju v súčasnosti v celosti oni ako navrhovatelia a v minulosti túto parcelu užívali ich právni predchodcovia - rodičia B. C. a E. C. a ich babka E. C., A. N.. Z predložených listín vyplýva, že tento užívací stav trvá už od roku 1936, kedy ich právny predchodca - babka E. C., A. N. ako prvá z tamojších obyvateľov došla do danej časti E., daný pozemok označený ako 7069 odkúpila od mesta Spišská Nová Ves v roku 1936 a žiadala Okresný súd v roku 1939, aby sa právo vlastníctva na základe na základe skutočnej držby z roku 1936 zapísalo, pričom dôvernici tieto okolnosti potvrdili ako to vyplýva z priloženej zápisnice. Okresný úrad v Spišskej Novej vsi vydal 26.04.1937 vydal dokonca výmer, v zmysle ktorého povolil stavbu domu v prospech E. C., A. N. na parcele č. XXXX, pričom v žiadosti E. C.. rod. N. v roku 1936 v zmysle prílohy uviedla, že parcela má XXX m², čo je približná výmera CKN parcely č. XXX. Veľkosť parcely dokazuje aj snímok mapy z roku 1936. Tu si teda postavila dom, pozemok oplotila v celosti ho bez problémov užívala a následne potom, čo túto parcelu č. XXXX darovala E. C., A. N. ako svadobný dar rodičom navrhovateľov B. C. a E. C. po uzavretí ich manželstva v apríli 1951, si tu postavili rodinný dom aj rodičia navrhovateľov B. C. a E. C. v roku 1954 na základe výmeru v zmysle prílohy. Hranice tohto pozemku tak boli ohraničené plotom od roku 1936 a stále sú oplotené, o čom svedčia aj viaceré priložené fotografie z rôznych období z prílohy, pričom táto hranica sa nemenila a tak sa pozemok aj v súčasnosti užíva. Predmetný rodinný dom svojich rodičov z roku 1954, teda oni zdedili na základe rozhodnutia štátneho notárstva sp.zn. D 554/90 zo 10.07.1990 po svojom otcovi B. C. v roku 1990, resp. v roku 2010 po matke E. C. na základe dedičského rozhodnutia sp.zn. 1D 5/2010 uznesením zo 13.04.2010 a žili v domnení, že zdedili aj pozemok-parcelu pod týmto domom a pri dome v plotom ohraničenom stave, teda, že zdedili s domom aj parcelu E-KN XXXXX/X Q. XXXXX/XXX tak ako to nadobudli ich právni predchodcovia od E. C. a od nepamäti užívali parcelu C-KN XXX nielen oni, ale aj ich právni predchodcovia B. C. a manželka E. C. a E. C., rod N.. Na pôvodnej parcele XXXXX/XXX majú postavenú aj dreváreň. O túto novovytvorenú parcelu CKN č. XXX sa pritom riadne starali a starajú výlučne oni ako aj ich právni predchodcovia. Hranice pozemku boli ohraničené zo začiatku veľkými kameňmi v rokoch 1936 - 1954 a potom dreveným plotom 1954 -1969 a doteraz existujúcim drôteným plotom 1969. Hranice tohto pozemku boli teda ohraničené podľa stavu zodpovedajúceho súčasnému plotu od roku 1936 a existenciu plotov dokazuje aj priložená fotodokumentácia z roku 1987, 2007. Je zrejmé, že tak ako v mnohých iných prípadoch v minulosti, ľudia nevenovali veľkú pozornosť zápisom vlastníckych práv do pozemno-knižných vložiek, ale ich vlastnícke právo nikto nespochybňoval a len z tohto dôvodu došlo k súčasnému nesprávnemu stavu zápisu vlastníkov v pozemno-knižnej vložke. Mali za to, že len týmto nesprávnym postupom, nebol zosúladený právny stav so skutočným stavom v katastri nehnuteľností už v minulosti, hoci vlastnícke právo babky E. C. k novovytvorenej parcele č. XXX od jej čias doposiaľ, ako aj vlastnícke právo rodičov navrhovateľov nikto nespochybňoval, a ich vlastnícke právo k parcele nespochybňovali ani ostatní označení účastníci. Preto je zrejmé, že sú splnené podmienky vydržania od roku 1936 v prospech navrhovateľov podľa vtedy platného obyčajového práva, ktoré dokonca ani nepožadovalo pre nadobudnutie vlastníctva aj existenciu právneho titulu, nakoľko o držiteľovi sa predpokladalo, že má právny titul, pričom všeobecná vydržacia doba bola 32 rokov, ktorá v tomto prípade už dávno uplynula. Z týchto skutočností teda vyplýva, že navrhovatelia spolu so započítaním vydržacej doby aj svojich právnych predchodcov - svojich rodičov B. C. a E. C. a babky E. C., predmetný pozemok v ohraničenom stave vydržali. Od roku 1950 nasledujúcich 15-násť rokov sa evidencia zmien vo vlastníckych vzťahoch prakticky nevedla, ktorá skutočnosť sa zrejme podpísala pod fakt, že ako vlastníci "vydržanej nehnuteľnosti" sú stále vedení označení účastníci v 1. až 3. rade. V roku 1964 bol prijatý nový Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb., ktorý reflektoval na zmeny zakotvené Ústavou ČSSR. Druhá časť Občianskeho zákonníka (platného do roku 1992) v ustanovení § 127 zakotvila predmet osobného vlastníctva, v § 198 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného do roku 1992 v § 198 ods. riešila právo osobného užívania pozemkov, ktoré bolo § 202 nebolo možné zmluve prevádzať. Prechod práva užívania zastavaného pozemku pri prevode stavby upravovalo

ustanovenie § 218 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplývalo, že s prevodom vlastníctva k stavbe zriadenej na pozemku, prechádza na nadobúdateľa stavby i právo osobného užívania pozemku. V zmysle citovaného ustanovenia § 218 Občianskeho zákonníka, s nadobudnutím rodinného domu prešlo na rodičov navrhovateľov i právo osobného užívania pozemku "vydržanej nehnuteľnosti". Súčasná úprava vydržania obnovila od 01.01.1992 tradičné dôsledky spojené s vydržaním, zrušila nedôstojné obmedzenie jeho použitia, najmä obmedzenie predmetov spôsobilých na vydržanie fyzickou osobou a vylúčenie vydržania právnickou osobou. Navrhovatelia odo dňa dedičského rozhodnutia dobromyseľne užívajú aj "vydržanú nehnuteľnosť" ako jeden celok a počas svojho života s touto nehnuteľnosťou nakladali ako svojou vlastnou, bez zabezpečenia zosúladenia údajov v katastri nehnuteľnosti s faktickým stavom. V zmysle platnej právnej úpravy sa tak stali vlastníkmi "vydržanej nehnuteľnosti" po uplynutí 10 rokoch odo dňa, kedy ju začali užívať ako oprávnení držiteľia, to jest najneskôr 13.04.2020. Účastníci v 1. až v 3. rade ako vlastníci "vydržanej nehnuteľnosti" zapísaní v katastri nehnuteľnosti žiadnym spôsobom neuplatňovali svoje vlastníctvo k vydržanej nehnuteľnosti. Na základe uvedeného možno konštatovať, že doba, počas ktorej bola nehnuteľnosť - CKN parcela č. XXX v dobromyseľnej držbe navrhovateľov v 1. až 3. rade a ich právnych predchodcov predstavuje od roku 1936 do roku 2020, spolu 84 rokov, a teda je nepochybné, že podmienky vydržania boli bezpodmienečne splnené. Z uvedeného je podľa nej zrejmé, že v predmetnej veci sú splnené všetky podmienky na vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a to spôsobilosť predmetu vydržania, oprávnenosť držby a rovnako i nepretržitosť a dlhodobosť trvania držby.

4. Spolu s návrhom navrhovateľa na osvedčenie nimi uvádzaných tvrdení predložili listinné dôkazy a to Geometrický plán č. 67/2024 spoločnosti GEOETICS plus s.r.o., so sídlom Hanojská 2543/1Košce-Ťahanovce 040 13, IČO: 55960758 úradne overený pod č. 734/2024, rozhodnutie Štátneho notárstva v Spišskej Novej Vsi sp.zn. D 554/90-11 zo dňa 10.07.1990, rozhodnutie - predloženie žiadosti E. C. A. N. stavebnej komisii od Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 12.08.1936 č. 17139, výmer Okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi č. Výst. 711.2-1954 zo dňa 26.04.1937, Zápisnicu spísanú Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi o držbe nehnuteľností, Výmer Okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi č. Výst.711.2-1954 na výstavbu rodinného domu, fotodokumentáciu situácie v teréne, výpis z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. E., výpis z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. E., výpis z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. E., snímok mapy stavebného pozemku.

5. Po oboznámení sa s návrhom a navrhovateľom predloženými listinnými dôkazmi súd zistil nasledovné:

6. Navrhovatelia sú vedení ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie E. a to stavby domu súpisné č. XXX na parcele č. XXX, pričom každý z nich vlastní podiel 1/3. Uvedené nehnuteľnosti nadobudli na základe dedičského rozhodnutia D 554/90-57/90 a osvedčenia o dedičstve D 5/2010 zo dňa 13.04.2010.

7. Na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie E., sú zapísané parcely registra "C" ako aj parcely registra "E", ktorých vlastníkom je Mesto Spišská Nová Ves.

8. Na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie E., je zapísaná parcela registra "E-KN" č. XXXXX/X trvalý trávny porast o výmere 529 m², ktorej spoluvlastníkmi sú L. G., A. N. a F. F. N., A. N. a to každá v podiele 1/2.

9. Predchodkyňa navrhovateľov E. C., A. N. požiadala ešte v roku 1936 o stavebné povolenie na výstavbu rodinného domu, pričom Okresný úrad v Spišskej Novej Vsi dňa 12.08.1936 predložil túto jej žiadosť č. 17139 na vybavenie.

10. Z výmeru Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi č. 7292/1937 zo dňa 26.04.1937 bolo zistené, že E. C. bolo udelené povolenie na užívanie stavby povolenej výmerom Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi č. 17139 na pozemku parcela č. XXXX popisné číslo XX. Stavba bola podľa výmeru ukončená 08.04.1937.

11. Zo zápisnice spísanej Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi č.d. 83/39 bolo zistené, že E. C., A. N. sa dostavila pred komisiu, pričom dôverníci potvrdili, že v pozemnoknižnej vložke č. XX Obce Spišská Nová Ves je zavedená nehnuteľnosť popisné číslo XXXX, ktorú menovaná odkúpila v roku 1936. Dôverníci potvrdili jej skutočnú a pokojnú držbu trvajúcu vyše 3 rokov.

12. Z výmeru Okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi zn. Výst. 711.2-1954 bolo zistené, že stavebníkovi B. C. bola v Obci Biele Vody na parcele č. XXXX/X povolená výstavba rodinného domku.

13. Z rozhodnutia Štátneho notárstva v Spišskej Novej Vsi sp.zn. D 554/90-11 zo dňa 10.07.1990 súd zistil, že po poručiťelovi B. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, polovičný spoluvlastnícky podiel v rodinnom dome súp.č. XXX na parcele č. XXX v k.ú. E. zdedili navrhovatelia, každý v 1/3 v pomere k dedičstvu.

14. Z osvedčenia o dedičstve sp.zn. 1D 5/2010-19, 3D not 12/2010 zo dňa 26.03.2010 súd zistil, že po poručiťelke E. C., A. R., zomr. XX.XX.XXXX, dedili polovičný spoluvlastnícky podiel nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX a to rodinný dom súp.č. XXX na parcele č. XXX v k.ú. E. navrhovatelia, každý v 1/3 v pomere k dedičstvu.

15. Podľa § 359a Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako "CMP"), konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

16. Podľa § 359d ods. 1 a 2 CMP, konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh. Návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podanie opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

17. Podľa § 359e ods. 1 CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

18. Podľa § 359e ods. 2 CMP, súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1.

19. Podľa § 359e ods. 3 CMP, o odmietnutí alebo zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania rozhoduje súd bez vyjadrenia ostatných účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania; uznesenie súdu o odmietnutí alebo o zamietnutí návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania podľa odsekov 1 a 2 sa doručuje len navrhovateľovi.

20. Pod pojmom vlastnícke právo sa rozumie právo určitého subjektu vo vzťahu ku konkrétnej veci, a to nezávisle vo vzťahu k iným osobám vykonávať vlastnícke právo, teda právo vec vlastniť, držať, užívať, nakladať s ňou a brať z nej plody. Vlastníctvo je možné nadobudnúť rôznymi spôsobmi, pričom v Občianskom zákonníku sú uvedené jednotlivé spôsoby jeho nadobudnutia. Na nadobudnutie vlastníckeho práva je nevyhnuté mať titul, z ktorého sa vlastníctvo odvodzuje.

21. Vydržanie je jeden zo spôsobov nadobudnutia vlastníckeho práva, pričom po splnení zákonom stanovených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona. Jedná sa o klasický súkromnoprávny inštitút, ktorý je známy od čias rímskeho práva. Tento inštitút bol v Občianskom zákonníku reaktívovaný zákonom č. 131/1982 Zb.. Predtým bol známy Občianskemu zákonníku z roku 1950 (§ 115 až § 118), ako aj uhorskému právu, ktoré pred rokom 1950 platilo na území Slovenska. Vydržanie (usucapio) predstavuje originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, pričom účelom inštitútu vydržania je uviesť do súladu dlhodobý fakticky stav oprávnenej nepretržitej držby oprávneným držiteľom, ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve. Pri vydržaní ide o taký spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva fyzickou alebo právnickou osobou, pri ktorom sa oprávnený držiteľ po uplynutí zákonom predpísanej doby stáva vlastníkom veci, a tým aj jej skutočným držiteľom. V prípade stretu práva a povinností právneho vlastníka veci a oprávneného držiteľa veci má jednoznačne

prednosť vlastníka ako nositeľa silnejšieho práva k veci, ktoré je navyše chránené Ústavou SR (čl. 20) a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

22. V uhorskom práve, ktoré platilo na území Slovenska do 31.12.1950, sa pre vydržanie vyžadovala nepretržitá dobromyseľná držba v trvaní 32 rokov. Podmienky držby boli nasledovné: 1. držobná spôsobilosť nadobúdateľa; 2. nehnuteľnosť spôsobilá na vydržanie; 3. dobromyseľnosť, ktorá sa predpokladala (Curia sp.zn. 2816/1904), teda len zlý úmysel nadobúdateľa vylučoval vydržanie (Zbierka rozhodnutí zv. VIII, č. 186, sp.zn. Curia 670/1906); 4. uchopenie sa držby; 5. nepretržitosť držby v trvaní vyžadovanom zákonom. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. obmedzil predmet vydržania a odlišne upravil vydržacie doby (pozri § 111 až § 129). V prípade nehnuteľností sa vyžadovala 10-ročná premlčacia doba (§ 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka z roku 1950 in fine), pričom vydržanie nehnuteľností v socialistickom vlastníctve bolo vylúčené. Vydržacie doby, ktoré začali plynúť pred 01.01.1951 podľa predtým platného uhorského práva, skončili najneskoršie uplynutím vydržacej doby platnej pre vydržanie nehnuteľností (t.j. k 01.01.1961; porovnaj § 566 Občianskeho zákonníka z roku 1950). Od r. 1958 však vydržacia doba do 01.04.1964, kedy vstúpil do účinnosti Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. neuplynula. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. vydržanie až do novelizácie zákonom č. 131/1982 Zb. t.j. do 01.04.1981 neupravoval a až uvedená novela v ustanoveniach § 132, § 135a novoupravila ochranu držby a vydržanie s možnosťou započítania predchádzajúcej nepretržitej držby pred 01.04.1983 s tým, že tento čas sa neskončil skôr než pred 01.04.1984 (§ 865 ods. 3). Podľa tejto právnej úpravy vlastníctvo k veci, ktorá mohla byť v osobnom vlastníctve, nadobudol občan, ktorý mal v držbe nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov a s vecou nakladal ako so svojou a so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný, že mu vec patrí. V prípade pozemku bolo vydržanie upravené osobitne a vydržať bolo možné iba pozemok alebo časť, ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania, vlastníctvo k takému pozemku však nadobudol štát. Občan nadobudol zo zákona právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní. Podľa súčasného právneho stavu platného od 01.01.1992 upraveného zákonom č. 509/1991 Zb. (§ 872 ods. 6) možno pre vydržanie do doby oprávnenej držby započítať aj dobu pred 1. januárom 1992.

23. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

24. Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

25. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

26. Podľa § 134 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť. Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

27. Vydržanie je osobitným originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva pri splnení zákonom požadovaných predpokladov:

- spôsobilý predmet vydržania,
- oprávnená držba nadobúdateľa,
- držba musí byť dobromyseľná,
- nepretržitá a nerušená držba počas celej zákonom stanovenej lehoty,
- musí byť preukázaný titul nadobudnutia.

28. Subjektom nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním môžu byť tak fyzické, ako aj právnické osoby resp. štát. Spôsobilým predmetom držby môže byť hnutelná i nehnuteľná vec s výnimkou vecí uvedených v § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zákonom stanovená doba na vydržanie nehnuteľnosti je 10 rokov. Navrhovatelia uvádzajú, že osvedčili splnenie podmienky uplynutia zákonom stanovenej doby pre nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam vydržaním a to najneskôr

k dátumu 13.04.2020, čo je doba po uplynutí 10-ročnej lehoty od dátumu právoplatnosti osvedčenia o dedičstve po ich neb. matke E. C., zomr. XX.XX.XXXX, ktorá užívala nehnuteľnosti ako vlastné. Z uvedeného teda vyplýva, že si navrhovatelia započítavajú do doby oprávnenej držby aj držbu svojich rodičov. Aj keď s týmto tvrdením - výpočtom nie je celkom možné súhlasiť, ku dňu podania návrhu by bolo možné považovať u navrhovateľov uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby za splnené.

29. Ďalším predpokladom vydržania je oprávnenosť držby. Za oprávnenú držbu veci sa považuje nakladanie s vecou ako so svojou, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí ako vlastníkovi. Oprávnenosť držby musí byť daná nielen pri jej vzniku, ale v celom jej priebehu. Oprávnenosť držby sa posudzuje objektívne z hľadiska

- existencie právneho titulu,
- nakladania s vecou počas celej vydržacej doby ako s vlastnou.

30. Navrhovatelia v podanom návrhu poukázali na to, že ich právna predchodkyňa, stará matka, ešte v roku 1936 odkúpila od Mesta Spišská Nová Ves pozemok č. XXXX, pričom následne tento darovala ako svadobný dar v apríli 1951 ich rodičom, ktorý sa na pozemku postavili dom. Rodinný dom súp. č. XXX na parcele č. XXX v k.ú. E. bol následne po smrti rodičov predmetom dedenia (neb. B. C. sp.zn. D 554/90 a neb. E. C., sp.zn. 1D 5/2010, 3Dnot 12/2010) pričom rodinný dom dedili navrhovatelia rovnakým dielom po 1/3-ine k celku. Nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom vydržania v katastrálnom území E., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX a LV č. XXXX resp. ich časť, tak ako to bolo vytyčené Geometrickým plánom č. 67/2024 spoločnosti GEOETICS plus s.r.o., so sídlom Hanojská 2543/1, Košce-Ťahanovce 040 13, IČO: 55960758, úradne overeným pod č. 734/2024, predmetom dedičského konania neboli.

31. Navrhovatelia však žiadali potvrdiť vydržanie predmetných nehnuteľností na základe dobromyseľnej držby po zákonom stanovenej dobe, ktorú odvodzovali od svojich právnych predchodcov svojich rodičov, ktorí predmetné nehnuteľnosti dobromyseľne užívali minimálne od apríla roku 1951, čo spolu so započítaním doby držby starej matky teda od roku 1936 do roku 2020 predstavuje 84 rokov. Navrhovatelia tvrdili, že k splneniu podmienok vydržania by došlo aj bez započítania doby držby ich právnych predchodcov - rodičov, po právoplatnosti Osvedčenia o dedičstve (dňa 13.04.2010) po smrti svojej matky po 10- tich rokoch odo dňa, kedy nehnuteľnosť začali užívať ako oprávnení držiteľia to jest najneskôr 13.04.2020.

32. Po uplynutí nepretržitej a nerušenej vydržacej doby oprávnený držiteľ nadobudne vlastnícke právo bez ďalšieho a to samotným uplynutím vydržacej doby. Keď je predmetom vydržania nehnuteľnosť pre zápis do katastra nehnuteľností musí držiteľ získať verejnú listinu potrebnú na zápis. Vydržanie vlastníckeho práva môže súd konštatovať iba voči tomu, komu uplynula zákonom predpísaná vydržacia doba, a to aj so započítaním doby oprávnenej držby právneho predchodcu takejto osoby. A preto osoba, u ktorej boli splnené predpoklady vydržania, už nežije, môžu sa jej dedičia v samostatnom sporovom konaní domáhať len určenia toho, že ku dňu smrti bola takáto osoba vlastníkom nehnuteľnosti a po právoplatnosti rozsudku (v prípade úspechu v spore) a zápise tejto skutočnosti na list vlastníctva sú dedičia oprávnení podať návrh na dodatočné konanie o dedičstve, v ktorom sa rozhodne, ktorý z dedičov novoobjavený majetok zdedí.

33. Na základe zisteného skutkového stavu a predložených listinných dôkazov je v danom prípade možné konštatovať, že navrhovatelia osvedčili, že už ich právni predchodcovia - ich rodičia splnili podmienky vydržania predmetných nehnuteľností. Títo sa chopili držby nehnuteľností v apríli 1951, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb.. Tento obmedzil predmet vydržania a odlišne v porovnaní uhorského obyčajového práva upravil vydržacie doby, keďže v prípade nehnuteľností sa vyžadovala 10-ročná premlčacia doba (§ 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka z roku 1950 in fine), pričom vydržanie nehnuteľností v socialistickom vlastníctve bolo vylúčené. Od roku 1958 však vydržacia doba do 01.04.1964, kedy vstúpil do účinnosti Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. uplynúť nemohla. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. vydržanie až do novelizácie zákonom č. 131/1982 Zb. t.j. do 01.04.1981 neupravoval a až uvedená novela v ustanoveniach § 132, § 135a novoupravila ochranu držby a vydržanie s možnosťou započítania predchádzajúcej nepretržitej držby aj pred 01.04.1983 s tým, že tento čas sa neskončil skôr než pred 01.04.1984 (§ 865 ods. 3). Podľa tejto právnej úpravy vlastníctvo k veci, ktorá mohla byť v osobnom vlastníctve, nadobudol občan, ktorý mal v držbe nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov a s vecou nakladal ako so svojou a so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný, že

mu vec patrí. Z tohto vyplýva, že už právni predchodcovia navrhovateľov by k tomuto dátumu nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním.

34. Z uvedeného je teda zrejmé, že navrhovatelia sa nemôžu úspešne domáhať potvrdenia vydržania vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, ale len určenia, že patria do dedičstva po poručiteľoch, t.j. po ich právnych predchodcoch (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3MCdo 4/2013). Vzhľadom na okamih vydržania nemôže byť verejnou listinou potrebnou pre zápis vlastníckeho práva navrhovateľov uznesenie o potvrdení vydržania podľa § 359j CMP, ale predpokladom pre tento zápis môže byť rozsudok, ktorým súd určí, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnom predchodcovi/predchodcoch navrhovateľov 1 až 3, ktorí za života mali vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo k nim a na jeho základe následné rozhodnutie v dodatočnom dedičskom konaní po nebohých právnych predchodcoch navrhovateľov. Teda v prípade, že súd v sporovom konaní určí, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po právnych predchodcoch navrhovateľov, bude môcť byť iniciované dodatočné dedičské konanie po právnych predchodcoch navrhovateľov, v ktorom budú sporné nehnuteľnosti prejednané a bude rozhodnuté, kto ich zdedí.

35. Súčasne však súd dodáva, že v sporovom konaní budú navrhovatelia nútení tvrdiť, že ich právni predchodcovia splnili podmienky vydržania, riadne preukázať, nie len osvedčiť, keďže samotná skutočnosť, že právni predchodcovia navrhovateľov predmetné nehnuteľnosti nerušene užívali po dobu dlhšiu ako 10 rokov, neznamená, že ich držba bola oprávnená, že boli s ich držbou dobromyseľní a táto skutočnosť ani nepreukazuje ich vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Samotná skutočnosť, že navrhovateľom resp. ich predchodcom v užívaní predmetných pozemkov nikto nebránil, nemôže mať za následok nadobudnutie vlastníckeho práva k nim vydržaním, pretože uvedené samo o sebe nemohlo v navrhovateľoch odôvodnene vyvolať presvedčenie, že sa stal vlastníkom týchto pozemkov. Dlhodobé nerušené užívanie nehnuteľností na vydržanie vlastníckeho práva k nim nepostačuje.

36. Súd preto vo veci nezvolil postup v zmysle § 359e ods. 1 veta druhá Civilného mimosporového poriadku vzhľadom na už vyššie uvedené. V súvislosti s týmto konaním súd zároveň poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/239/2022 zo dňa 25.01.2024, podľa ktorého "v konaní o potvrdení vydržania podľa § 359a Civilného mimosporového poriadku sa predpokladá jednoznačné a hodnoverné osvedčenie nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním. Preto ak súdy nižších inštancií dospeli k záveru, že táto podmienka splnená nebola, pričom tento záver má dostatočný podklad v relevantných skutkových zisteniach a dostatočnú oporu v právnom posúdení, nemali inú možnosť, ako návrh navrhovateľky zamietnuť". Hoci ide o mimosporové konanie podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku, uplatniac pritom vyšetrovací princíp, vzhľadom na už vyššie uvedenú špecifickosť tohto konania je potrebné zdôrazniť, že je v prvom rade povinnosťou navrhovateľa hodnoverne osvedčiť ním tvrdené nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním. Hoci súd v zmysle § 359e CMP môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, aktivita súdu nemá nahrádzať procesnú aktivitu a procesnú zodpovednosť navrhovateľa. Z formulácie zákonného ustanovenia je jasné, že ide o možnosť a nie o povinnosť súdu, pričom je na úvahe súdu, aký postup zvolí.

37. V závere súd uvádza, že vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu sa nadobúda zo zákona okamihom splnenia všetkých zákonných predpokladov vydržania, a nie rozhodnutím súdu o potvrdení vydržania, ktoré má len deklaratórne účinky. Aj z tohto dôvodu je teda navrhovateľ povinný v návrhu označiť (sám si vypočítať) deň, kedy nadobudol tvrdené právo (ide o zákonnú náležitosť návrhu na začatie konania) vydržaním a nevyhnutne aj túto rozhodujúcu skutočnosť musí navrhovateľ v konaní osvedčiť a preukázať, že splnil podmienky vydržania pre nadobudnutie vlastníckeho práva alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (§ 359d ods. 2 CMP). Vydržanie vlastníckeho práva môže súd konštatovať (potvrdiť) len voči tomu (navrhovateľovi), komu uplynula zákonom predpísaná vydržacia doba a stal sa vlastníkom nehnuteľnosti. Ak takáto osoba v čase podania návrhu už nežije, môžu sa dedičia domáhať potvrdenia vlastníckeho práva svojho právneho predchodcu len prostredníctvom žaloby o určenie, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi (por. napr. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co 30/2023 z 18.09.2023, sp.zn. 11Co 87/2023 z 18.12.2024).

38. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia, keďže nezistil dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 53 až 56 Civilného mimosporového poriadku. Okrem toho navrhovateľa neboli v konaní úspešní a ďalším účastníkom preukázateľne žiadne trovy nevznikli, keďže v zmysle ustanovenia § 359e ods. 3 Civilného mimosporového poriadku sa návrh a ani uznesenie o zamietnuté návrhu ostatným účastníkom konania nedoručuje.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia uznesenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.